

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila právní věci žalobce: **V. N. T.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 963/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2020, č. j. OAM-116/ZA-ZA11-HA08-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2022, č. j. 19 Az 18/2020-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále také jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce se bránil napadenému rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Žalobní námitky neshledal důvodnými. Přisvědčil závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí a uzavřel, že u žalobce nejsou dány předpoklady pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, zejména humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, resp. doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) téhož zákona, jejichž udělení se žalobce v žalobě dovolával s poukazem na své obavy z onemocnění covid-19 a možného omezení letecké dopravy a možné nucené karantény ve Vietnamu, jakož i z důvodu možného odloučení do rodiny v případě neúspěšného pokusu zaregistrovat se k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny a z důvodu obav, zda a kdy bude úspěšný při registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti neuvádí ničeho. V podstatě opakuje argumentaci uplatněnou již v žalobě a zdůrazňuje, že se nedomáhá mezinárodního ochrany pouze z důvodu zásahu do soukromého a rodinného života, který je spojen s vycestováním do Vietnamu a čekáním na vyřízení o osobně podané žádosti, ale i z důvodu hrozby nepředvídatelných opatření, která jednotlivé státy přijímají v důsledku pandemie onemocnění covid-19. Má za to, že v případě jeho vycestování do Vietnamu mohou být s ohledem na pandemii přijata taková opatření, která mu sloučení rodiny znemožní, resp. je oddálí na předem nepředvídatelnou dobu. Podle stěžovatele se důvody, na nichž městský soud založil napadený rozsudek, míjí s jeho argumentací. Stěžovatel nepochybně, že v současné době má možnost ve Vietnamu žádost podat osobně, nebo požádat o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Podstata jeho obav spočívá v tom, že pokud vycestuje a podaří se mu žádost podat, kvůli opatřením spojeným s pandemií, která dosud nepominula, může být řízení přerušeno, zastaveno, popřípadě zcela zrušena možnost podávání žádostí a podobně. Jelikož ve Vietnamu se epidemie nemoci covid-19 vymkla kontrole, lze předpokládat, že bude omezen vstup občanů Vietnamu do České republiky. Za nesprávný závěr městského soudu stěžovatel považuje úvahu, že obavy z nepředvídatelnosti omezení souvisejících s pandemií vyjádřené stěžovatelem v žalobě jsou nepodložené. I když se tedy v době podání kasační stížnosti opatření související s nemocí covid-19 ve Vietnamu uvolnila pro neschopnost bránit nadále šíření nákazy, počet nakažených stoupá, jak plyne i z informací Světové zdravotnické organizace. Lze tudíž předpokládat, že opět budou přijímána opatření bránící šíření nákazy ze země, kde se vymkla kontrole, což je právě i Vietnam.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozorňuje na skutečnost, že stěžovatel zakládá kasační argumentaci na hypotetickém vývoji událostí, což však nelze přijmout, neboť správní orgány nejsou schopny nikdy s jistotou předvídat budoucnost. Podle žalovaného se městský soud řádně vypořádal se stěžovatelovou argumentací a vyložil, že v současnosti nemá stěžovatel pro podání žádosti (o povolení k dlouhodobému pobytu) žádné objektivní překážky. Jedinou konkrétní kasační námitkou je právě to, že se městský soud nezabýval možným budoucím hypotetickým vývojem událostí. Žalovaný se s napadeným rozsudkem ztotožňuje a odkazuje zejména na odstavce 20. až 23. napadeného rozsudku. Pro uvedené navrhuje kasační stížnost zamítnout nebo odmítnout pro nepřijatelnost.

V.

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž v řízení před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud

pokračování

zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[7] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil a jak již výše uvedeno, ani stěžovatel ničeho v tomto směru v kasační stížnosti netvrdil. V obecnosti pouze namítal, že městský soud se svojí argumentací mýlí se stěžovatelskými tvrzeními a že nezohlednil případné budoucí problémy při návratu stěžovatele z Vietnamu poté, co zde podá žádost o povolení k dlouhodobému pobytu, zejména v důsledku pandemie covid-19. To pak může zapříčinit oddálení potažmo znemožnění stěžovatelova soužití s jeho rodinou na území České republiky.

[8] Z právě uvedeného nepochybně plyne, že stěžovatel požaduje přezkum napadeného rozsudku, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by tak mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelské výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný z důvodu nevypořádání žalobních námitek. Stěžovatel, ač se jedná o řízení o udělení mezinárodní ochrany, v podstatě veškerou žalobní argumentaci (resp. i předtím argumentaci ve správním řízení) zakládá na tvrzeních týkajících se jeho problémů při registraci a budoucím podání a vyřizování jeho žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití s rodinou. Městský soud, poté co se vyjádřil k možnosti udělení mezinárodní ochrany, především pak ve stěžovatelem uplatňované formě humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) a d) téhož zákona, se velmi podrobně věnoval právě uvedené otázce, tedy převažující žalobní argumentaci týkající se registrace a podávání žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí přitom srozumitelně objasnil též důvody, pro které nejsou naplněny předpoklady pro udělení výše uvedených forem mezinárodní ochrany. Napadený rozsudek je srozumitelný a plně přezkoumatelný.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti městskému soudu také vytýká, že se jeho závěry mýlí s žalobní argumentací. K tomu nutno uvést, že v žalobě, jak již také shora uvedeno, stěžovatel výslovně uvedl, že důvodem, pro který žádal o mezinárodní ochranu, je skutečnost, že má obavu, že v případě vycestování z území České republiky by se mu nepodařilo podat na zastupitelském úřadu žádost o pobyt za účelem sloučení rodiny a vrátit se k rodině do České republiky. Tato obava je tedy založena na obtížích s registrací k podání žádosti na zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji. Přestože se stěžovatel již v žalobě snaží městský soud přesvědčit, že důvodem podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu není legalizace jeho pobytu na území, ale snaha zabránit rozdělení rodiny, z výše uvedeného je zcela zřejmé, že opak je pravdou. Veškerá žalobní a nyní i stížnostní argumentace se stáčí k podávání žádostí o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, resp.

problémů s registrací k osobnímu podání této žádosti. Nutno zdůraznit, že uvedené skutečnosti nejsou a nemohou být relevantní z pohledu předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv její formě. To stěžovateli městský soud vysvětlil velmi podrobně.

[11] Nejvyšší správní soud pro úplnost opakuje, že řízení o udělení mezinárodní ochrany není prostředkem k legalizaci pobytu, resp. k překlenutí problémů se získáním pobytového oprávnění, jak nyní uplatňuje stěžovatel. V tomto ohledu městský soud správně upozornil na judikaturu kasačního soudu (rozsudek ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94), podle nějž *„zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“*

[12] Z obsahu kasační stížnosti lze (byť pouze nepřímou) dovodit (vzhledem k tomu, že stěžovatel rozporuje především závěry přijaté v odst. 21. až 23., které městský soud vyslovil o možném rozporu vycestování žalobce do země původu s mezinárodními závazky), že stěžovatel nesouhlasí s úvahami městského soudu týkajícími se nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že se plně ztotožňuje s městským soudem potud, že tuto formu mezinárodní ochrany stěžovateli udělit nelze, a současně odkazuje na svoji ustálenou judikaturu týkající se předpokladů pro udělení doplňkové ochrany podle citovaného ustanovení (srov. např. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, či ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28 a další). Z ní vyplývá, že případné porušení mezinárodních závazků by mohlo spočívat v zásahu do soukromého a rodinného života žadatele ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (jak ve velmi obecné rovině spíše naznačuje, než tvrdí i stěžovatel v nynější věci, když uvádí, že z důvodu ztížené možnosti či nejistoty ohledně osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu mu bude ztíženo či znemožněno soužití s jeho rodinou žijící v České republice). Ani uvedený článek Úmluvy však neukládá státu všeobecný závazek, resp. volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je totiž vždy nutno zvážit okolnosti konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky. Tak tomu však v nynějším případě není.

[14] Je nepochybné, a sám stěžovatel právě tím sám argumentuje, že svoji situaci může řešit v intencích zákona o pobytu cizinců, jak již výše také Nejvyšší správní soud (ve shodě s žalovaným i městským soudem) uvedl. Ani ztížené okolnosti při registraci k podání takové žádosti, resp. i stěžovatelova jistá neochota vycestovat do země původu za účelem podání žádosti o legalizaci svého pobytu na území České republiky, nejsou důvodem, pro který by bylo možno dovodit porušení mezinárodních závazků České republiky, a tedy i předpoklady pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nelze ostatně přehlédnout, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany teprve poté, co pozbyl předchozí pobytové oprávnění (povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání) a byla mu stanovena lhůta k vycestování, která mu následně byla

pokračování

z důvodu nemoci prodloužena. Již před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany však na území České republiky pobýval nelegálně, neboť platnost povolení k dlouhodobému pobytu zanikla ke dni 10. 9. 2018, žádost o udělení mezinárodní ochrany však učinil až dne 7. 2. 2020 před koncem prodloužené lhůty k jeho vycestování (10. 2. 2020). Nejvyšší správní soud zde znovu zdůrazňuje výslovné vyjádření stěžovatele v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že chce podat žádost o povolení k pobytu za účelem sloučení s rodinou, přičemž při pohovoru dále dodal, že čeká na termín podání žádosti a dosud nevycestoval proto, že se bojí koronaviru.

[15] Městský soud tudíž nepochybil, když ve shodě s žalovaným shledal, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Tento závěr je souladný s právními předpisy a Nejvyšší správní soud nedovodil, že by již nutnost samotného vycestování stěžovatele za účelem řešení jeho pobytové situace na území České republiky v nynější věci představovala nepřiměřený zásah do jeho práva na rodinný a soukromý život, tj. rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

[16] Upozorňoval-li stěžovatel na svoji obavu z nemoci covid-19, Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. 4 Azs 12/2020-52, vysvětlil, že pandemie uvedené nemoci má celosvětový charakter. Není z ní tudíž vyňat ani Vietnam, ale ani Česká republika. I v době rozhodování městského soudu, stejně jako i v současné době je situace v jednotlivých státech velmi různorodá a proměnlivá, jak je všeobecně známo z veřejně dostupných informačních zdrojů. To vede jednotlivé státy k operativnímu přijímání preventivních opatření za účelem ochrany svého obyvatelstva před dalším šířením nemoci. Uvádí-li stěžovatel, že se jedná o opatření nepředvídatelná, pak to je do jisté míry pravda, neboť i šíření a dopad uvedeného onemocnění je ne úplně předvídatelný, nicméně opět platí, že tato opatření nelze s jistotou předvídat ani ve Vietnamu, ani v České republice. Uvedené skutečnosti, jimiž opět stěžovatel argumentuje v souvislosti se svojí snahou o legalizaci pobytu na území České republiky, tudíž také nemohou založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany (konkrétně v úvahu přicházejícího humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu). Zbývá dodat, že jakkoliv jsou či mohou být tato opatření proti nemoci covid-19 v jistém smyslu nepředvídatelná, je také všeobecně známou skutečností, že se vždy jedná o opatření dočasná. Stěžovatelova obava z případné nemožnosti navrácení ze země původu do České republiky poté, co svoji žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podá, je tak veskrze hypotetická a v podstatě vyloučená. Případné obtíže a komplikace spojené s opatřeními proti šíření uvedené nemoci tak opět nepředstavují relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany, jak se stěžovatel mylně domnívá.

[17] Nejvyšší správní soud tudíž shrnuje, že městský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (snaha o legalizaci pobytu v České republice za účelem soužití s rodinou a s tím spojené problémy při registraci k podání žádosti v zemi původu, komplikace s cestováním a podáváním žádostí v zemi jeho původu z důvodu pandemie onemocnění covid-19), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotně-právní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci, na niž také

v napadeném rozsudku odkázal. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura tak dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

VI.

[18] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2022

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu